

CVIČENÍ č. 4: Matice

0. Co jsou to matice? Jaké druhy matic existují?

1. Jsou dány matice $A = \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 5 & 2 \end{pmatrix}$ a $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -4 & 3 \end{pmatrix}$. Určete:

- a) $A+B$ b) $A-B$ c) $2A+3B$ d) AB e) BA f) A^T
g) AE

2. Jsou dány matice $C = \begin{pmatrix} 1 & 4 & -2 \\ -1 & 1 & 3 \\ 0 & 2 & 2 \end{pmatrix}$ a $D = \begin{pmatrix} 0 & 3 & -2 \\ -1 & 5 & -1 \\ 1 & 3 & 2 \end{pmatrix}$. Určete: a) $4C-D$, b) CD , c) DC

3. Vypočtete součin matic AB : $A = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 6 \\ 3 & -5 & 0 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 4 & -1 & 3 \\ 2 & -2 & 1 \end{pmatrix}$.

4. Převeďte dané matice na horní trojúhelníkový tvar:

a) $A = \begin{pmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$ b) $B = \begin{pmatrix} 2 & 4 & -1 \\ -1 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & -1 \end{pmatrix}$

5. Určete hodnotu následujících matic (které matice jsou regulární a které singulární?):

a) $A = \begin{pmatrix} 2 & 5 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ b) $B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 3 \end{pmatrix}$ c) $C = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 4 & 1 \end{pmatrix}$ d) $D = \begin{pmatrix} 1 & 7 & 5 \\ 2 & 4 & 0 \end{pmatrix}$

e) $E = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 0 & 3 & 1 \\ 1 & 5 & 5 \end{pmatrix}$ f) $F = \begin{pmatrix} -3 & 4 & 1 \\ 0 & 5 & 2 \\ 4 & 0 & 2 \end{pmatrix}$ g) $G = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 3 & 1 \\ 1 & 2 & 0 & -1 \\ 3 & 2 & 4 & 0 \end{pmatrix}$.

6. Najděte inverzní matice k těmto maticím:

a) $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$ b) $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -4 & 3 \end{pmatrix}$ c) $C = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 4 & 2 \end{pmatrix}$,   d) $D = \begin{pmatrix} 5 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$

7. Jsou dány matice $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ -3 & 5 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 7 & 4 \\ -4 & 1 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 3 & 5 \end{pmatrix}$. Určete matici X :

- a) $X-2A=B$ b) $AX=B$ c) $XA^T=2C+XB^T$ d) $AX+BX=C$

8. Řešte soustavy lineárních rovnic užitím matic:

a) $x + y + z = 6$	b) $x - y + 2z = 2$	c) $x - 4y + z = 4$
$2x - 4y + z = -3$	$2x + 4y - z = 11$	$3x + y - 2z = 7$
$3x - y - z = -2$	$-x - y + 3z = -1$	$x - 2y - z = 2$

Samostatné cvičení:

1. Jsou dány matice $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}$ a $B = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 5 \end{pmatrix}$. Určete:

- a) $A+B$ b) $2A - B$ c) AB d) $A^T - 2B^T$

2. Určete hodnotu následujících matic (které matice jsou regulární a které singulární?), převed'te je na trojúhelníkový tvar.

a) $A = \begin{pmatrix} 4 & 4 \\ 5 & 5 \end{pmatrix}$ b) $B = \begin{pmatrix} 2 & 6 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$ c) $C = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & 0 \\ -1 & 2 & 2 \end{pmatrix}$

3. Určete inverzní matici A^{-1} k matici $A = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 6 \end{pmatrix}$.

4. Jsou dány matice $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ -3 & 5 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 3 & 5 \end{pmatrix}$.

Určete matici X : $BX = A - CX$

Výsledky:

1. a) $\begin{pmatrix} 4 & 4 \\ -1 & 9 \end{pmatrix}$ b) $\begin{pmatrix} -1 & 2 \\ 5 & 3 \end{pmatrix}$ c) $\begin{pmatrix} 5 & 12 \\ -2 & 16 \end{pmatrix}$ d) $\begin{pmatrix} -5 & -4 \\ -2 & -6 \end{pmatrix}$

2. a) $\begin{pmatrix} 4 & 4 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ sing.   b) $\begin{pmatrix} 2 & 6 \\ 0 & -14 \end{pmatrix}$ reg.   c) $C = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 0 & -1 & -4 \\ 0 & 0 & -25 \end{pmatrix}$ (není určeno

jednoznačně), reg.

3. $A^{-1} = \frac{1}{10} \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 6 \end{pmatrix}$

4. $X = D^{-1}A$